

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vsa leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta 3.—; „ 4.50
za četrt leta 1.50; „ 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.

Na naročbe brez priložene naročnine se upravištvo ne ozira.

EDINOST

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 28. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglas in oznanila se računajo po 8 nov. vrstica v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravištvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

1 V edinost je moč.

VABILO

IV. redni veliki skupščini
DRUŽBE SV. CIRILA IN METODA
na Bledu
četrtek dne 8. avgusta 1889.

Vspored:

- I. Slovesna sv. maša v cerkvi Matere božje na otoku Blejskega jezera ob 10. uri popoldne.
- II. Zborovanje „pri Petranu“ ob 11. uri.
 1. Prvomestnikov nagovor.
 2. Tajnikovo poročilo.
 3. Blagajnikovo poročilo.
 4. Nadzorništva poročilo.
 5. Volitev*) jedne tretjine odbornikov. Po pravilih izstopijo naslednji udje družbinega vodstva: dr. vitez Bleiweis pl. Trsteniški, Gregor Einspieler, Josip Žičkar in Anton Zlogar.
 6. Volitev nadzorništva (5 članov).
 7. Volitev razsodništva (5 članov).

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.
V Ljubljani, 24. julija 1889.

Prvomestnik: Tomo Zupan. Podpredsednik: Luka Svetec.
Opomba: Sl. uredništva naših listov uljudno prosimo ponatisa tega vabila.

*) Iz § 16. gl. pravil: Vsako leto izstopi jedna tretjina. Nadzorniki in razsodniki pa so voljjo vsako leto iz novič.

Iz § 14. Velike skupščine se udeležujejo s posvetovalno in glasovno pravico: . . . b) pokrovitelji; c) udje družbinega vodstva; d) udje družbinega nadzorništva; in e) podružnični zastopniki.

Število podružničnih zastopnikov se ustanavlja tako, da je na vsacih 50 družbenikov en zastopnik; vendar pa mora vsaka podružnica najmanj po enega imeti.

Iz § 15. Podružničnim zastopnikom je dovoljeno, pooblastiti namesto sebe kogarkoli izmed družbenikov.

Premišljevanja.

II.

Letošnje deželnozborske volitve so sicer pokazale, da se ljudstvo vedno bolj zaveda svoje narodnosti, ter da predpostavlja narodno zavest svojo gmotnim

PODLISTEK.

Konec neznanega pesnika.

Spisal Zupanc Ivan.

(Konec.)

Naj bolj si ga ujezil, ako si ga vprašal kako je prodajal svoje pesni.

Suho telo se mu je stegnilo; žaroci očesi ste mu izstopili; z rokama je švigal po zraku in iz ust se mu je usula kopica psovki!

Njegovih pesni ni hotel nikdo kupiti. Bil je tudi pri pokojnem Einspielerju ter mu jih ponujal. Blaga duša mu je podaril forint a pesni seveda ni hotel kupiti.

„In kakšno mi je povedal ta Einspieler! — Vaše pesni neso slovenske! — Tako mi je rekel! Korošec me bo učil slovenščine! Korošci še slovenski ne znajo; njih jezik je mešanica!“

Tako je bruhal iz sebe Kančnik.

Leta 1875. se je zadnjič prikazal v domačem kraju. Božični večer leta 1876. je. Sneg pokriva zemljo skoraj meter na debelo. Mrzla burja piha. Gorje človeku, ki mora biti zunaj.

Slabo razsvetljene ulice v Beljaku so mrtvo prazne. Žive duše ni viditi.

začasnim koristim. Osobito v Istri se je letos pokazalo nasprotje mej kapitalom in stranko ki je vzmogla se vzdržati na prestolu toliko stoletij, in med narodno zavestjo, ki vedno bolj prosinja celo v najnižje stanovalce našega naroda. Pojedine glasove so plačevali naši nasprotniki po nekaterih krajih Istre celo po 50 for. ne da bi jih mogli pridobiti!

Vsa premetenost laška ni vzmogla ničesa pri jeklenih slovanskih značajih. Lep dokaz, da se zavest vedno bolj širi ter zapuša nesramna podkupljivost in nemarnost. Tudi Dalmaciji se je pred leti godilo kakor Istri. Leta 1861. je pisal hrvatski domoljub govoreč ob odnošnjih Dalmacije, ki je večinoma slovanska, da ni bilo tedaj v njej nič jedne šole in hrvatski jezik se je povsod zaničeval in potiskal v kot. V zadnjih volitvah izvolila je Dalmacija 35 slovanskih poslancev in samo 6 nazovi-Lahov.

Ista sprememba se mora vršiti tudi v Istri. Pred nekoliko leti ni bilo slovanskega zastopnika v porekaj zbornici, a letos jih bode sedelo 11. Začetek je vedno težek, ali pravica se mora zgoditi.

Omenjali smo zadnjič liberalcev ali radikalcev, in konservativcev ter se izrekli za prve, ako so narodno odločni ter pred vsem tirjajo popolno enakopravnost našemu narodu z ostalimi. O konservativcih, v pravem pomenu besede, pri nas na Primorskem ne sme biti niti govora. Čemu pač? Saj sti si tukaj v lasih dve narodnosti povsem nasprotnih teženj in prepričanja. Nedavno smo imeli v Trstu takozvano „konservativno stranko“ čije stvarnik je menda bil vpokojeni namestnik. Osnovala se je z namenom upreti se skrajnim terjatvam liberalaške stranke, na čelu jej društvo „Progresso“. Ali česa je pridobila? Polagoma so njeni udje kapali iz njenega naročja ter se pridružili — horrible dictu — uprav nasprotnikom!

Ura bije polnoči.

Kdo je človek, ki koraka sedaj o tem času proti dravskemu mostu?

Napravljen je slabo poletno. Obraz mu je upadel, oči mu divje žare; pri slabej rasvetljavi viditi ga je tem strašnejšega. Roke tišči v hlačnih žepih in trese se po vsem životu.

Prišedši blizu mosta, usede se na kamen ter tako milo zajecji, da bi se smilil kamen!

Solze mu polijejo medli obraz.

Trudno glavo podpre z rokama in milo ječé sedi nekaj trenutkov nepremično. „Moj Bog! to je hudo, to je hudo! . . . Ta svet! . . .“

Odločil sem se delati in delal sem kakor sem znal. Ako gospodar ni bil zadovoljen z menoj, kaj morem jaz za to? Dela se nisem učil niti sem ustvarjen za delo . . . spodil me je! . . . Uže štirinajst dni je minolo odkar sem se najedel do sitega. Neusmiljeni svet! Prosim je prepovedano, a jaz mrem lakote . . . Da bi bil vsaj v domačem kraju!

Kako je bilo pred leti o tem času doma, ko so bili živi še ranjki oči! Vsega dosti so nam donasali radodarni ljudje sedaj pa nemam ničesar za pod zob.

To spremembo smo opazili tudi med Italijani v Istri in na Goriškem, koji vsi se a priori spoznavajo pristnim Lahom in zastopajo skrajna laška načela. Ali, še tedaj, ko je ta konservativna stranka še obstajala, nismo si bili tukajšnji Slovenci nič na boljšem — česa bi smeli pač upati sedaj od teh naših nelojalnih nasprotnikov? Družega ne, nego gotove pogube kajti nasprotniki obsedeni so vsi, bodisi konservativci ali radikali, z nekako italijanomanijo. Povsod, celo v čisto slovenskih krajih, vidijo ti potrebo laščine in italijanstvo sploh.

Tega jim iz trdovratne butice ne spravimo, ako jih v odločnosti ne posnemamo; vsak kompromis veljal je v našo škodo in njihovo korist. Ne mojmo tedaj se jim pustiti upljivati; Italijani uvidevajo v svojih borbah svoj summum utile; zakaj bi tudi mi ne iskali uprav v deželi, v deželni zbornici, uradih in šolah, koristi našemu narodu?

V tem smislu morajo biti primorski deželni in državni poslanci liberalni in radikalni ter ne dopustiti sovražnikom do sebe. To nalogo so si prevzeli tudi novoizbrani zastopniki Istre in gotovo bodo s tem ravnali v smislu in po željah svega naroda, ki jih je odbral v svoje zagovornike in poslance. Skrajna je v mislih in potezanju proti nam se boreča stranka, odločni bodimo tudi mi in uporabljajmo ona zakonita sredstva, katerih se poslužujejo oni. —

Kakšen je pa prav za prav namen konservativcev na Primorskem? V deželah, kjer biva le jeden narod, nastajanje konservativcev je nekako opravičeno kajti neumestno je razdirati to, kar so drugi postavljali z mnogim trudom in potezanjem. Ni čuda tedaj, da se nemški narod v celoma nemških provincah ne ogreva za radikalne ideje ampak rajši se oklepa prejšnjih.

V deželah pa z namešanim prebival-

Hu, tu me zobe. Kako sem lačen! Da bi imel vsaj požirek žganja, da bi me ogrel želodec!

Žepi so prazni in jesti nema. Kaj je pa to? Kaj je trdega v telovniku? — Te nesrečne pesni! Ha! ha! Čemu so mi sedaj ti nesrečni stvorili za koje sem se toliko ukvarjal; družega mi neso donesli nego lakoto in zasmehovanje. Nehvaležni narod!

Vzeli bi je bili, pač, moje pesni — zastonj; jaz naj bi pa stradal!

Slišal sem, da se je godilo mnogim velikim pesnikom tudi slabo. Še le po smrti so jih poveličevali. Mene bodo menda tudi. Toda kaj koristi to meni, ki mrem sedaj lakote? Čutim, da je z menoj pri kraju. Maščevati se hočem nad nehvaležnim narodom!“

To zgovorivši izleče neznanec precej debel zvezek iz telovnika.

Uničiti hočem te stvore svojega duha! To je težko! . . .

Pritisne zvezek k ustnicama. Gorke solze polivajo njegove preljubljene pesni.

Nič ne pomaga pokončati jih moram, ali še žveplenice nemam, da bi je sežgal. Ugrel bi si vsaj otrpli roki.

stvom je temu povsem drugači. Tu ne moremo razdirati česar še nemamo, moramo pa podirati v tla lahonske in nemškutarske utrdbe, koje prete našemu narodu s poginom; siljeni smo biti radikalnim in liberalnim kajti konservativcem bi naznanjal narodno smrt. S konservativci — drugonarodnimi — se nam tudi ni možno bratiti, kajti istih prav za prav ni. Z volkovi se borno jagne ne sme bratiti kajti raztržejo je.

Čemu nam je tedaj posvetiti naše sile? kako nam je postopati?

Še neka druga stranka obstoji mej narodom koje zovejo — klerikalno. Stranka je to ki se bori za verska načela, za povzdigo in povečanje cerkve in za gospodstvo. Nahajajo se nekateri ljudje, ki v vse in povsod mešajo politiko, enako so tudi, koji povsod vtikajo vero misleč, da je v nevarnosti. Mi nočemo s tem omenjati domačih razmer; klerikalstvo, kakoršnega nahajamo v Nemcih, na Laškem itd. pri nas nema smisla niti namena. Vsi smo menj ali več odločni katoliki, veren je naš narod in nikdo — ako hoče delovati v smislu narodnega programa — ne sme v tem narodu spodkopavati vere in zaupanja v katoliško cerkev. Prašamo tedaj: Čemu pri nas klerikalne stranke?

Navadno in samo ob sebi umestno je, da tudi ta stranka, kakor vsaka druga, ni brez strasti. Ni je stranke brez strasti. Drži se navadno strogo konservativnih načel in lastne so jej večinoma strasti konservativcev. Da je pa konservativcem pri nas pogubonosni, povedali smo uže.

Mi si želimo zmernih in previdnih radikalcev, ki bodo v narodnih stvareh odločni in neupogibni, možje namreč, ki bodo vse svoje sile posvetili narodu, njegovim težnjam in potrebam ter tirjali od vlade in od nasprotnikov, da so nam pravični ter nam dovole, kar oni uže davno uživajo.

To bi bil prvi in zadnji dobiček za moje pesni! —

Nekoliko časa drži zvezek krčevito v rokah ter ga poljubuje. Na to se odkrije ter položi svoj umazan in pomečkan klobuk na kolena. — Mane si roki in mrmra: „Zdaj pa na delo!“ — List za listom, strgan na drobne koščke pada v klobuk. Ko je strgal zadnji list zaječal je milo: Vse je preč, vse! Pesmi moje, hčerke mojega srca! Kako mi je živeti brez vas? Vzdigne se ter vrže klobuk z vsebino vred čez most v Dravo.

Ha, za vami hočem, pesni moje, za vami v mrzli grob! Sam ti, nehvaležni narod si kriv, da poginem jaz in moje ljubljence! — Ves je bil iz sebe; krčevito je stisnil pesti in zobe, zamižal in dvignivši se čez mostno ograjo strmoglavil v deročo Dravo.

V tem prihititi mestni stražnik, ki je uže dlje časa opazoval neznanega moža a bilo je uže prepozno. Slišal je samo padec v vodo in nerazumljive glasove.

Vse zopet potihne. Mrzla Drava vali se počasi dalje. —

Drugi dan izvlekli so pod Beljakom iz vode truplo neznanega moža.

Bil je Josip Kančnik.

Zveza z konservativci nam ničesa ni koristila — na Primorskem — da, škodovala nam je. Pot nam je odprta k drugačnemu postopanju.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Uradni listi dunajski in peštanski prinesli so od cesarja potrjene zaključke delegacij. Iz teh je razvidno, da znaša vzajemna potreba v proračunu za leto 1890. 129,351.708 gl. Za zasedene dežele dovoljena je svota 4,370.000 gl., doplačilo za vojni kredit 1888. leto 2,674.000 gl. K proračunom za 1888. in 1889. leto treba doplačati 561.386 gl. Delegacije so torej dovolile skupaj 140,957.094 gl. kreditov. Ker je pa zaključke delegacij cesar uže potrdil, začela bode vojna uprava izvrševati vse one načrte, ki morajo imeti pred izvedbo potrjenje delegacij. Prvo bode premeščenje poveljništva 10. kora iz Brna v Perzeš na Gališko. Znano je, da je to menda največja trdnjava ne samo v Galičiji, ampak v celi državi. Vojna uprava si je mnogo prizadevala in potrosila mnogo milijonov v to trdnjavo, ki je sezidana po vseh pravih novodobnega utrjevanja. V tej trdnjavi je prostora za silno vojsko in je uže v mirnem času največji tabor proti Rusiji. Perzeš je središče mnogo družin trdnjav in trdnjav, zatorej je prav logično, da je tja premeščen korovo poveljništvo. Brno je zelo oddaljeno od drž. meje, dočim je Perzeš blizu ruske meje. Tenu premeščenju sledile bodo pa še druge vojne premene. Okraj drugih kornih poveljništev bodo predruščeni. Ob enem pa je izdala vojna uprava naredbo, s katero bode pehota in konjstvo pomnoženo.

Volilni vspehi oziroma izgube še vedno dražijo razne nasprotujoče si stranke ter so v listih še vedno na dnevnem redu. Klerikalci se še niso pomirili zaradi izgube na Češkem kar je zadene na Tirolskem nov hud udarec. Nemški liberalni in italijanski veleposestniki so sklenili mej sabo kompromis ter izvolili svoje kandidate v deželni zbor, pustivši klerikalne na cedilu. To je te se ve da razburilo ter očitajo liberalnim Nemeem, da hodijo z iredentovci, da se družijo z državi sovražno stranko, ter da podpirajo njih prizadevanja glede razcepljenja Tirolske v nemško in italijansko. Liberalci zavračajo te besede s tem, da so klerikalci kar érez noč premenili mnenje o Italijanih. Dokler so se ti družili z njimi jim niso nikdar očitali iredentizma, sedaj pa govore in pišejo drugače. Liberalni Nemci niso baje ničesa obljubili laškej stranki, katera je glasovala z njimi, ker so jej liberalci bolj po godu nego klerikalci. No, naj besedičijo ti židovski listi kar hočejo, iz vsega se vidi, da hočejo sedaj povsod podpirati po duhu sorodne jim Italijane; na Primorskem proti Slovanom, na Tirolskem proti klerikalcem, da še v Dalmaciji bi jim radi priborili zopet izgubljeno gospodstvo, kar je pa vse zastoj. Prav pravijo ti lažiliberanci, da so si duševno sorodni z laško stranko. Čestitamo jim na tem sorodstvu. Prepričani smo, da je to sorodstvo popolnoma in da se v vsakem vprašanji do pičice vjemajo, posebno, kadar jim je treba pobijati slovensko, avstrijsko idejo zastopajočo stranko na Primorskem. Vlada pa to zlogo mirno gleda, kakor bi bila za njo Bog zna kako koristna. Čas je, da se naposled predrami iz teh sanj ter sprevidi, od kod jej preti nevarnost!

Vnanje dežele.

Ruski car pride torej prav izvestno prihodnji mesec v Berlin. Vsi nemški listi se bavijo s tem, a vidi se jim, da je nič kaj ne veseli dohod carjev v nemško prestolnico. Silijo se mrzlo pisati, ker žolča svojega izliti ne morejo ter zatrjajo, da ta pohod ne bode imel najmanjšega političnega pomena, kakor ga ni imel pohod

Viljemov v Gačini. Da Viljemov pohod ni imel posledic v politiki je danes pač vsakemu znano, no, predno se je podal mladi nemški cesar na potovanje, so nemški diplomatje vendar le upali, da pridobe Rusijo na svojo stran. No to se jim ni sponeslo. Rusija je nemškega gosta prav ljubeznjivo sprejela, nje politika je ostala pa do pičice nespremenjena. Rusija se ni nikomu hotela zavezati, ohranila si je slobodne roke. Ruska diplomacija in ruske novine neso zato nikdar pripisovale pohodu cesarjevemu v Berlinu, kakor politično veljavo. Čemu torej besedičenje nemških listov, saj pač vsi vemo, da Nemci kuhajo na Rusijo neizrečno jezo, katero kaj slabo prikrivajo s posiljeno hladnostjo in ravnodušnostjo. „Varšavski Dnevnik“ je objavil te dni pogodbo mej Italijo in Nemčijo v slučaju vojske. Ako bi se vnela vojna mej Francijo in imenovanimi državama, ne mogla bi Italija napasti Francije od južne strani, ker je francoska meja tu tako utrjena, da z majhnim naporom odbije vsak napad ter lahko prizadene sovražniku neizmerne zgube. Tudi po Gothardovi železnici bi Italija ne mogla poslati svoje vojske, ker bi jej Švica tega ne dovolila. Ostane jej torej še edina pot éz Brenner t. j. éz avstrijsko zemljišče. Italijanske čete bi morale zasesti Strassburg ter od tod začeti boj proti Franciji, od te strani prodreti njih utrdbe ter marširati proti Parizu. Italijansko obrežje varovala bi v času vojne angleška mornarica francoskih napadov. Da bi Italija mogla napasti Francijo od morja na to še misliti ni italijanska mornarica, se s francosko ni primerjati ne da. Italija upa na pomoč Anglije. Ta b. pač varovala njena mesta ob morji, napadala bi pa ne.

Milan se je torej povrnil v sredo v Belgrad. Dolgo se je pripravljal, večkrat je odložil napovedano pot, naposled se je pa vendar ujunačil ter šel. Na kolodvoru ga je čakal kralj Aleksander, regent Protić, ministri, metropolit Mihajl, bivši metropolit Teodozij, več generalov in dostojanstvenikov, avstrijski, nemški in turški zastopnik. Milan je presrečno pozdravil svojega sina potem se je pa dlje časa pogovarjal z metropolitom Mihajlom. Rekel je, da ga veseli, da je zopet na Srbskem, kar mu priča, da je prijatelj njegovemu sinu. Kar je bilo mej njima, bode naj pozabljeno. Naposled ga prosi še blagoslova, kateri mu metropolit podeli. Občinstva se je bilo prav malo zbralo na ulicah ter je Milana prav mlačno pozdravilo. Angleški listi so vedno donášali vesti, da se Milan povrne v Belgrad ter da hoče prevzeti zopet najvišjo moč v svoje roke. Tako se ne vrača, kedor hoče zopet sestati na prestol. Radi verjamemo, da bi Milan z veseljem zopet prevzel vlado, no to ne gre tako lahko. Narod bi mu to zabranil. Da Srbi nimajo preveč radi bivšega kralja nam jasno priča to, da je moral vbogi Milan dvakrat odložiti svojo pot, ker je narod pripravljal demonstracije proti njemu in je vlada morala vse to silom zaprečiti.

Volilni boj na francoskem se jako lepo in ugodno razvija za republikansko stranko. Vsi poslanci in senatorji so prišli v svoje okraje. Bivši ministerpredsednik Floquet je izustil te dni znamenit govor, v katerem vzbuja republikance k slogi. Na to je delal on kot predsednik zbornice in predsednik ministerstva. Republikanci morajo biti mej sobo popustljivi in se ne smejo tako brezobzirno pobijati, kakor se dela od nekd. Narod se mora varovati diktatorja, ki se mu vsiljuje, kajti ta bi ga gnal v vojsko, v svojo vojsko, kakor ga je gnal prvi. Govor je imel velik upljev na poslušalce ter je bil pohvalno vsprejet. Tudi minister Rouvier je govoril z velikim uspehom pred svojimi volilci. Iz državnih služb so odpustili mnogo uradnikov, ki so očitni pristaši Boulangerovi. Ta je postavil v mnogih okrajih svojo kandidaturo. Njegovi prijatelji

pa nemajo dosti sreče. Narod jim ne da govoriti.

Vodja Ircev g. Parnell je izvoljen častnim meščanom v Edinburghu. Mesto mu je podarilo prekrasno diplomu ter ga je povabilo naj pride mej svoje someščane. Parnell je bil navdušeno sprejet. Na kolodvoru je čakalo častnega meščana nad 16 tisoč ljudi. Tudi Gladstone mu je poslal pismo v katerem pravi, da je Parnell največja podpora konservativne stranke. Parnell upa, da pribori Ircev samoupravo.

Domače vesti.

Izpit v šoli in v zabavišču družbe sv. Cirila in Metoda je bil danes. Izpita se je udeležil odbornik glavne družbe g. Ivan Hribar iz Ljubljane, načelnik obeh tukajšnih podružnic in mnogo roditeljev mladih učencev. Obširnejše poročilo prinesemo prihodnjič, za danes konstatujemo, da je v obeh učiliščih dosežen lep uspeh.

Za podružnico sv. Cirila in Metoda so nabrali odborniki „Del. podp. družba“ v seji od dne 25. t. m. v spomin druge obletnice smrti pok. predsednika g. Viktorja Dolena 4 gl. 34.

Družbi sv. Cirila in Metoda darovala je ženska goriška podružnica zopet 110 gl. Živile požrtvujoče se vrle goriške Slovenke! Vivat sequens!

Vabilo na občni zbor podružnice družbe sv. Cirila in Metoda, kateri bode dne 28. julija 1889. ob 5. uri pop. pri sv. Ivanu v hiši podpredsednika g. Štefana Nadlišek „Via S. Cilino“ s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo zapisnikarjevo o družtvenem delovanju. 2. Poročilo blagajnikovo o denarnem stanju. 3. Volitev načelnikstva. 4. Volitev enega zastopnika k veliki skupščini. 5. Slučajni predlogi. 6. Upisovanje novih udov, ter pobiranje družtvenine, ako jo bode kdo isti dan hotel plačati. Načelnikstvo.

„Pevski zbor delalskega podpornega društva“ v Trstu bode pel pri veselici v Divači sledeče pesni: Iv. pl. Zajc: „Jurišičeva poputnica“; Förster: „Sokolska“ in Vilhar: „Bojna pjesma“.

Za izlet v Divačo se je uže priglasilo mnogo pevskih družtev od vseh strani. Tudi iz naše okolice udeleže se te izredne slavnosti vsa pevska društva. Pevsko društvo „Adrija“ bode pelo nastopne pesni: „Pozdrav Samoboru“, „Hrvaticam“, „Danes tukaj jutri tam“.

Izleta v Divačo udeleži se tudi pevski zbor iz Boršta in bode pel naslednje zборе: Volarič: „Za dom“, ali pa „Primorski stopaj“ od F. Pelicona. Kakor se sliši pridruži se temu zboru godba iz Boljunca in se vsi skupaj pridružijo tržaškim izletnikom na postaji Boršt.

Levstikov spomenik postavljen je v Velikih Laščah na sredi glavnega trga pred cerkvijo mej šolo in županijo. Odbor je uže razposlal vabila za slavnost, ki bode 11. avgusta. Kedor se želi vdeležiti banketa naj javi to odboru do 3. avgusta. Cena za kovort for. 1.60.

Slovensko pevsko društvo imelo bode 4. avgusta v Celji svoj redni občni zbor. Popoludne bode sijajen koncert z jako občirnim in krasnim programom. Pri koncertu bode svirala vojaška godba.

Narodna zmaga v Celju. Po silovitej borbi kakoršne še ni bilo, zmagala je pri občinski volitvi celjske okolice narodna stranka v drugem razredu z 48 proti 46 glasovom ter s tem dobila večino v občinskem zastopu, navdušenje volilcev neopisno. Živel vrli volilci! Naprej!

Gospoda Gangl-a, ki je naredil model Vodnikovemu spomeniku, pozval je vladika J. Strossmayer, da izvrši neko kiparsko delo za katedralo.

Tržaški mestni zbor je menda šel na počitnice ne da bi bilo kje to objavljeno. Mestni očetje so večinoma pobrali kopita na prosto za višjimi državnimi dostojan-

stveniki. Radi česar volitev v mestni zbor ne bode še do prihodnjega septembra ali oktobra.

Ceste po okolici pričajo po zadnjih deževih jasno v magistratnem turškem gospodarstvu. Razorane so, da je groza in pri vsem tem se magistrat za njuno popravilo nič ne zmeni. Dobrih cest nam je potreba v okolici, ne pa italijanskih brezpotrebni razredov, gospoda v mestnej kolibi!

Gospodarsko društvo v Skednji bo imelo izredni občni zbor dne 11. avgusta po drugi sv. maši v gostilni gosp. Josipa Sancina-Nemec. Razpravljalo se bode o družtvenem nepremakljivem premoženju.

Smrt. Predvčeranjem je preminol v Mödlingu pri Dunaju oče tržaškega finančnega ravnatelja, ministerjalni svetnik Georg Plenker v 95. letu svoje dobe.

Iz Picna poročajo „Nači Sl.“: „Dne 15. t. m. so dali naši italijanski osrečitelji novih dokazov, da ne zaostajejo za pazinsko in porečko fakinažo, ki navaljuje na cesarske službenike in narodno našo duhovščino. Tega dne se je zbrala pri nas posebna komisija, poslana službeno iz Pazina, da razvidi in preceni škodo, nanešeno od velike vode našemu polju in senošetim. Ko je ta komisija zvečer odhajala, spremili so jo naši kulturni divji tulenjem in žvižganjem!“

Evo vam zopet prinoso k zgodovini „dedovske kulture“! Opomniti moramo, da prouzročitelji teh nemirov so zgolj pristaši italijanske stranke reda.

Našim delalcem. „N. Sl.“ pišejo iz Carigrada, da se bode kmalu počela graditi železnica v Malej Aziji od Ismida v Angoro namreč proga skoraj celoma kamentita dolga 470 kilometrov katera mora biti izvršena do 1. 1892. Pokrajina tamkaj je zdrava in zaslužek tudi ne prav majhen. Kdor bi želel se pblizje seznaniti, radi mu prijavimo naslov našega prijatelja.

Turska železnica. „Fremdenblatt“ piše, da se je v Trstu osnoval odbor, ki si hoče vse prizadeti, da vlado prepriča o nujni potrebi nove železniške proge iz Trsta éz turske planine. Ta odbor je v tesni zvezi s trgovsko in obrtnijsko zbornico tržaško, ki je odločila storiti potrebne korake v obeh zbornicah, da dovoliti to novo progo. Trgovinska zbornica hoče pa tudi s tem uplivati na merodajne kroge, da zaprosi vse trgovske zbornice na južnem Nemškem, da se tudi one zavzamejo za to stvar ter pospešijo izvršitev tega železniškega načrta. Pametnejše bi pač bilo, da se trgovinska zbornica potegne zato, da se popolni mreža državnih železnic, da se dozida proga Herpelje Škofja Loka ter na tak način zveže Trst z Dunajem. Ta proga je za Tržaške trgovce, ki so do sedaj navezani na drago južno železnico, neobhodno potrebna. Skrajni čas je, da se propadajoči trgovini priskoči na pomoč, da se jo reši monopola južne železnice ter jej da kolikor mogoče cena prometna sredstva.

Nov namestnik se menda ne bode še imenoval. Isto se zgodi menda še le ko bode zasedanje deželni zborov končano. V Trstu zadnjega pa niti še nemamo.

Lahoni v Istri ne bodo menda mirovali. Njihovi organi se ustijo, da uničijo volitev treh novo izbranih deželni poslancev, da se s tem prepriči, da si izvolé istrski Slovani v deželnem odboru jednega člana. Upamo pa, da se jim spodtakne ter jim vsa njuna negacija ničesar ne pomore. Hudič v sili res mušice žre!

Bodoči deželni glavar v Istri. Imenovanje tega dostojanstvenika je menda blizu. Razni dunajski in primorski časopisi jo različno razpravljajo ter imenujejo kandidatom naslednje: Dra. Campitelli, viteza Conti, dra. de Franceschi in dra. Amoroso. Italijanski časopisi tirjajo moža, ki bi bil energičen zastopnik italijanske narodnosti v poreške zbornici ter bi se zajedno upiral slovanskim težnjam brez obzira in odločno, kakor se je to godilo zadnja leta. Najbolj si pa žele dra. Campitelli-ja. Je-li

pa ta človek sposoben temu dostojanstvu? Pred vsem je uže jako star in deloma gluha; dosedaj se ni še nikjer pokazal večjaka in razumnika v političnih stvareh. Še celo mali Rovinj ni bil sposoben dobro upravljati, kako bi neki vso deželo? Slednjič ne ume dr. Campitelli niti jedne slovenske ni hrvatske besede ter je hud sovražnik Slovanov. Mi ne vemo koliko resnice je na tej vesti; bojimo se pa, da se to obistini ter nam postane deželni glavarnik, neznanica in nesposobnež, koji se je pokazal hudega nasprotnika Slovanov, ki vendar učinjajo dve tretjini vsega isterskega prebivalstva. Ako bode imenovan dr. Campitelli, znali bodemo na čemu smo in nadejamo se, da naši zastopniki v poroški zbornici store svojo dolžnost.

Irredentistični odbor za Trst in Trident. Zadnji dogodki nam jasno pričajo o navzočnosti v Italiji nekih burnih, republikanskih elementov, ki ob vsakej priliki ščuvajo ljudstvo na vlado in proti Avstriji. Osobito se jeze penè nad zvezo Italije z našo državo ter si prizadevajo spodkopati upanje in naklonjenost italijanskega ljudstva do te zveze. Če pa zamorca umivaš, vedno ti je enako — črn. Isto se godi z nemirneži po Italiji. Tam doli še vedno tlijo marsikje, in celo v visocih krogih, one ideje, ki so pred leti navduševale Mladoitalijane na vojsko proti Avstriji. Tedanje navdušenje veljalo je sploh proti Avstrijcem, koje so laški „prvoboritelji“ tedanje dobe javno črnili in opisovali kot „divjake, okrutneže, barbore“ itd. Dosegli so s tem vedenjem toliko, da se je Italija združila. Sedanji popularni prvaki, Bovio, Cavallotti, Imbriani in dr. so jim verni nastopniki. Narod italijanski, odkar se je odtrgal od avstro-ogerskega oblastva, opočal je gmotno in dirja veličinski koraki proti popolnemu propadu. Ne da bi italijanski polit. vodje jeli proučevati to vidno propadanje ter skrbeti za narodov napredek, izgublja se ti v abotnih demonstracijah in protestih, rovanju proti vladi in v očitnem nasprotovanju drugim prijateljskim vlastim. — Avstrija ima sicer še vedno zvezo z Italijo, od koje zveze jej gotovo ne prihaja korist — politični rovaši v Italiji hočejo uničiti to zvezo, hočejo pretrgati prijateljske vezi Italije z našo državo. Čegava bode pa večja škoda? Brez dvombe na laškej strani.

Česa so pridobili Lahi z njih neuljudnim ravnanjem proti Franciji? Nič drugega nego celno vojno in — propad njihove trgovine. Isto bi jej lahko podarila tudi Avstrija in Italija bila bi finančno poražena. Prava politika veli, naj si nobena država ne nakopje bez potrebe sovraštva družih držav; osobito pa naj bi se tega izogibala borna in sestradana Italija ter naj bi brez usmiljenja zamašila usta neumnim kričačem, ki jej spodkopujejo zaupanje pri družih.

Irredenta je na Laškem uže močna sekta, ki je razširila svoje delovanje tudi v avstrijske pokrajine. Ta naj bi se strla in zaprl naj bi se tudi gobec onemu časnikarstvu v Italiji, ki Irredenti slepo služi in zagovarja njene čine. — Slavnej naši vladi bi pa od druge strani priporočali, da tu pri nas nekoliko bolj na prste stopi domačej Irredenti ki tako bezaravno sramoti avstrijski čut in povdiguje irredentistične čine.

Hinc illae lacrimae. Okrajni glavarnik g. vitez Bosizio je prepovedal namerovan koncert, katerega so imeli napraviti goriški Lahoni na vrtu pri Katerini v korist njihovega delalskega društva. „Indipendente“ in „Corriere“ jako ropočeta nad omenjenim gospodom ter izražata svojo bojazen, da jim prepove tudi slavnost telovadnega društva „Unione ginnastica“, ki se nameruje prirediti prih. septembra. Goriške deželne vlade menda neso na to prepoved opomnili Slovenci!

Nemška irredenta. Akademsko društvo „Styria“ v Graciu je vlada razpustila,

ker so njeni udje, nemški „burši“, pri nekej pojedini koncem leta pevali: „Heil dir im Siegeskranz“.

V Cerknem na Goriškem je dne 21. t. m. zapiral okna svojega stanovanja V. Havel kancelist pri okrajnem sodišču, pri tem pa zgubil ravnotežje in padel skozi okno na tla, da je kmalu za tem umrl.

„Dom in svet“; št. 7. prinaša: Gomila; Črnošolec; Pokojni gribeljski cerkvenik; Cigan je cigan; Gospodov dan; Slava Vodniku! (3 pesni s podobo); Dr. Gregorij Oglar (Carbonarius de Wiesen- eck); O spiritizmu; Strupene rastline; Matej Cigale — slovenski jezikoslovec; Slovtvo; Raznoterosti; Vadnica. —

Natečaj. Začetkom prihodnjega šolskega leta je razpisanih več mest pomožnih učiteljev in učiteljic na mestnih ljudskih šolah v Trstu. Plača od 360 do 420 gld.; učni jezik je laški. — Razpisano je tudi mesto zdravnika za okraj sv. Vid z letno plačo 700 gld.

Toča je poklestila dne 24. t. m. vso okolico poreško. Nekatere kraje je celoma oklestila in uničila ves pridelek vina in sadja, ki je tako lepo obečal. — Ubogo ljudstvo!

Jubilejna razstava v Pragi 1891 l. Prva obrtna razstava v Evropi bila je odprta v Pragi 1791 l. Češki obrtniki smejo biti ponosni na faktum, zato pa so sklenili dostojno praznovati stoletnico z novo obrtno razstavo, ki bode v Pragi 1891. l. Osnoval se je odbor, ki se je čvrsto poprijel dela ter pridobil za to nakano največje obrtnike obeh narodnosti na češkem. Posamične tvrdke bodo postavile vsaka svoj paviljon. V razstavi bodo cele tovarne: za izdelovanje sladkora, žganja, piva, stekla, porcelana itd. Posebno lepo bode zastopana strojna obrt. Znana tvrdka Križik postavi posebni paviljon, v katerem bodo razstavljene najnovejše iznajdbe na elektrotehničnem polju. V velikanskem paviljonu za poskuševanje piva, razstavi 50 pivovarov svoje izdelke, kateri bodo tudi tukaj na prodaj. Nadjati se je torej, da bode to jako lepa in zanimiva razstava, na katerej bode dokazano, kako mogočno je razvita obrt na Češkem.

Šolska matica češka vzdržuje dve gimnaziji, eno v Opavi na Šlezkem eno pa v Ogerskem Gradišču na Moravskem in 66 osnovnih in meščanskih šol in otroških vrtov. Vse te učne zavode vzdržuje ta velevažna družba v onih krajih, kjer je češka narodnost v največji nevarnosti. Gimnazija v Opavi bode imela prihodnje leto uže 7. razred, za dve leti prestopijo torej prvi maturanti na vseučilišče, da se tam pripravijo za samostalno delovanje na Šlezkem, kjer je češka narodnost tako tlačena, kakor naša na Primorskem in Koroškem. Ta uzorna šolska družba deluje še le 8 let in je v tej kratkej dobi dosegla uže toliko uspehov. To ima zahvaliti samo probujeni narodni zavesti in vstrajni delavnosti češkega naroda. Delajmo tudi mi Slovenci po njih vzgledu, da dosežemo razmerno toliko uspehov, kakor bratski nam narod. Naše geslo bodi: delajmo vstrajno in dosledno!

Prikazen Matere Božje. V sv. Petru pri Belovaru na Hrvatskem se neki prikazuje božja Porodnica. Pred vsem se je pokazala neki deklici, ki je bila na polju ter jej izrekla željo, da se popravi ona podoba, ki stoji na oltarju v cerkvi sv. Petra. Tamošnji duhovnik je neki to storil. Od tedaj roma neštevilnega ljudstva na kraj prikazivanja, koji je deloma zaseden po dnevu in po noči. Necega krčmarja, ki je ondot vozil ter se izrekel nekako nečastno v tej prikazni je fanatizovano ljudstvo napadlo ter umorilo. Minolo soboto je bilo na mestu kacic 15000 ljudi, koji še vedno prihajajo čeprav je oblastnija to prepovedala ker pokazalo, da prikazni ni temveč, da je to izmišljotina onega dekleta. Nabralo se je uže 6 vreč denarja (?) in obilo druge robe, podob zagrinjal itd. da bi lahko nab. žil deset vozov!

Godi se namreč tako, kakor pri nas v Pliskovici na Krasu. Samo škoda je, da je ljudstvo še tako lehkoverno ter se morajo vojaci klicati na pomoč, da je odžene od krajev. Vse je bilo menda le izmišljotina krčmarjev, da so dosti vina razprodavali. Žandarji so jih več pozaprli in zadnje dni dohaja le malo ljudi na oni prostor.

Grozna nesreča. Neka gospa je hotela pripraviti mast za likanje parketov; po nesreči se jej vname obleka. Nesrečnica ni mogla ugasiti ognja bežala je po stanovanju, domači so se silno prestrašili in prvi hip niso vedeli, kako jej pomoči. Ko so prihiteli zdravniki, pogasili so sicer gorečo obleko, a gospa je malo ur pozneje izdahnula v silnih bolečinah.

Dirke vozičev in fantičev priredi neko podjetje na Buchlerjevem prostoru v Rojanu.

Izpred sodišča. 16letni nepridiprav Vincenc Gargiullo iz Trsta prirodni v Napolju vtihotapil se je 8. t. m. z dvema drugima v stanovanje gospe M. Grossi, ter jej odnesel nekoliko vrednosti. Baš je bil odprl neko omaro ter jo začel prazniti, ko stopi gospa v sobo. Mladi tat zbeži; žena za njim. Na ulici ga vjamejo stražniki ter odvedejo v zapor. Obsojen je na šest mesecev ječe, ker je bil uže dvakrat zaradi tatvine kaznovan.

Sleparstvo na malej loteriji. 6. t. m. dobil je nek Farkaš na malej loteriji 448.000 goldinarjev. Ta vest se je bliskoma raznesla po vsem svetu in marsikatera stara loteristka, ki uže vse svoje življenje tuhta številke, z velikim naporom in bistrumnostjo sestavlja „firme“ zavidala je Farkaša, da je bil tako srečen ter mahoma tako neizmerno obogatel. Svota mu je bila izplačana na Dunaju, začela se je pa h kratu preiskava, kajti vsa stvar je bila zelo sumnjiva. Farkaša so ujeli ter zaplenili izplačano mu svoto. Pokazalo se je, da je mož na jako fin način prekanil loterijski erar. Bil je v zvezi z neko vdovo Telkessy, katero je poprej vedno podpiral ter z njo napravil načrt, ki mu je pomogel do omenjenega dobitka. 6. t. m. prišla je Telkessy k žrebanju ter privedla s seboj svojo hčerko, ki je bila oblečena kakor deček iz sirotišča, ki navadno vzdiguje številke. Pred žrebanjem pošljejo dečka ven in na njegovo mesto stopi preoblečena hčerka Telkessy. To je Farkaš uže prej naučil, kako mora ravnati, da vzdigne baš njegove številke. Deklica je bila dobro izurjena in — sleparija se je posrečila. S prva ni nikdo slutil, kako se je to izvršilo, a Farkašu vendar ni bilo sojeno dolgo se veseliti svojo prefriganosti. Sleparija je prišla na dan in sedaj so uže vsi pred sodiščem. Ta velikanska sleparija, ki bi se bila lahko prav lepo sponesla, privede morda slavno vlado do tega, da naposled odpravi malo loterijo, kakor so jo odpravile uže vse druge države, ker mej preprostim ljudstvom neti samo strast do igre ter mnogo revežev spravi v popolno pogubo.

Grad Meyerling, kjer se je umrtil pokojni cesarjevič Rudolf, se predela v nunski samostan. Dela neki dobro napredujejo in meseca oktobra bode uže nune obljudile nov samostan. Soba v katerej je ležal pokojni cesarjevič se spremeni v kapelico.

Strašen požar bil je v mestu Lutov na Kitajskem. 1200 ljudi je pogorelo. 400 jih je poginilo pod podrtinami. Pokončanih je 8700 hiš. V celem okraju je strašna lakota in divjajo grozne bolezni, vsak dan umrje na stotine ljudi.

Gospodarske in trgovinske stvari. Delovanje v zvezi stoječih slovenskih posojilnic v 1888. letu.

Poteklo je leto dni, odkar smo poročali o delovanju slovenskih posojilnic 1887. leta. Znotranji izkaz za leto 1888. kaže zelo pomenljivi napredek, zdatnejši kakor

1887. l. Napredek se ne kaže v skupnem denarnem prometu, tem bolj pa v množicah se združnikih, v višjih hranilnih vlogah in dosledno višjem znesku posojil. Izkaz denarnega prometa itak ni pomenljiv, ker se tisti lahko po volji zviša, namreč če se podaljšana posojila dvakrat na leto sprejmejo in zopet izdajo, to pa ni efektivni promet in tako se ne bi smelo izkazovati. Če bi Celjska posojilnica take izkaze delala imela bi prometa nad 3 milijone gld., v istini ga pa ima blizo 1 milijon gld., zato, ker stavlja v promet samo le novo dana posojila, ne pa tudi tiste, od katerih se dvakrat na leto plačajo obresti. Glavna stvar je torej stanje hranilnih vlog in danih posojil.

Število združnikov pomnožilo se je od 13.289 na 15.297. To kaže, da segajo in si pridobivajo zaupanje posojilnice vedno bolj med ljudstvom, in da ni zadružno delovanje masi narodovi nič več novega. Ker malone vse posojilnice dovoljujejo posojila le zadružnikom, mora vsak, kdor želi posojila, vpisati se v zadrugo, kar je pametna in koristna naredba. Kajti kdor je postal zadružnik, navadno ostane, ako tudi poplača svoj dolg in po tem potu rastlo bode število za zadrugo se zanimajočih ter zanj odgovornih členov. Posebno pa tudi zaradi tega, ker imajo take posojilnice velike olajšave pri davkih. Zatoraj moramo tukaj očitno grajati posojilnico, ki ne dela tako in plača zaradi tega ogromno svoto 1531 gld. davka, sicer bi plačala samo okoli 30 do 50 gld.; to zasluži torej očitno graje, s tem se obresti podražijo za 1% in nima nikdo nič od tega, kakor par mogočev par krajecarjev več dividende. Gospodje, to ni dobrodelni zavod, ampak se mu lahko reče brez potrebe oderuški. Največ zadružnikov, 2005 šteje posojilnica Ptujkega okraja, kjer narodno probujeno ljudstvo spoznava koristi in imenitost narodnega denarnega zavoda. V Celji je 1607, v Mariboru 1505, v Mozirji 778 zadružnikov. Razmerno narastel je tudi znesek vplačanih zadružnih deležev od 307.007 gld. na 338.093 gld.

Hranilne vloge so znašale koncem 1887. leta 2.296.211 gld., l. 1888. so pa hranilne vloge narasle na lepo svoto 2.698.601 gld., dokaz v številkah, kako da raste zaupanje do posojilnic v zvezi klevetanju nasprotnikov, katerim so ravno posojilnice najhujši trn v peti. Ljudstvo, katero stoji v gmotnem oziru na lastnih nogah, nezavisno je tudi v političnih vprašanjih. Nekatere posojilnice imajo celo več vlog nego jih potrebujejo, n. pr. Mariborska. Večim pa ne zadostujejo vloge in zadružni deleži ter so prisiljene, po izposojilih pridobiti si denarna sredstva. Zveza tu posreduje, kakor tudi pomaga pri ustanovi novih posojilnic in v davčnih zadevah. Sicer se je pa v tem oziru leta 1888. velikansko zboljšalo, kajti l. 1887. so si posojilnice bile izposodile 83.620 gld. pri tem, ko so imele gotovine in drugod za rezervo naloženega 231.034 gld., l. 1888. pa imajo še na posodo vzeti 80.684 gld., imajo pa za to v blagajni in pa pri zavodih naloženega lepo svoto po 355.136 gld., toraj za 274.452 gld. več, kakor izposojenega, kar jim ostaja kot rezerva za slučajne potrebe in taka rezerva je prepotrebna zaradi tega, ker so posojilnice navezane same na sebe in nimajo o katastrofah pričakovati pomoči. Denar je v rokah naših v tem oziru mogočnih nasprotnikov, polastili so si vse več denarne zavode kakor hranilnice in če bi nam bilo pomoči potreba, gotovo je ne bi dobili od njih, ki bi nas radi le potlačili.

V letošnjem 1889. letu so se pa razmere tako na dobro obrnile, da ne bo treba posojilnicam iskati izposojil, temveč stale bodo tudi v tem oziru na svojih trdnih nogah.

Obresti za hranilne vloge so navadno še 5%, torej malo višje, nego pri hranilnicah, pa večje posojilnice dovoljujejo tudi le še po 4½ in celo 4%. Za posojila se

zahteva navadno po 6°/_o kar ni pretirano za osebni kredit. Nekateri posojilnice so celó na 5¹/₂ in 5°/_o že znižale obresti pri posojilih, posebno pri vknjiženih.

Kakor hranilne vloge, narastla so tudi posojila dana zadružnikom. Posojilnice imajo izposojenih 2,943.369 glđ. ali za 337.177 glđ. več, nego prejšnje leto, od tega imajo štajerske posojilnice dve tretjini, namreč 1,950.665 glđ., ravno tako hranilnih vlog od skupnih 2,698.601 glđ. imajo štajerske 1,840.596 glđ. Koliko poštenih kmetskih posestnikov je bilo rešenih iz rok oderuških in pred poginom, lahko presojamo, ako se spominjamo, koliko je bilo še pred malo leti eksekutivnih dražeb kmetskih posestev in koliko menj jih je zdaj.

Zato znova kličemo rodoljubom: Ustanovljajte posojilnici, kjer jih še ni. Koristili bodete narodu po dvojnem potu. Kdor ima na razpolago gotovine, bode vedel, kje varno naložiti svoj denar. Pošteni in zaupanja vredni mož pa bode našel v sili pomoč pri domačem denarnem zavodu. Vsaka slovenska posojilnica je narodna trdnjava. "Zadruga".

Kako konje muham braniti.

Vozno živino nadležnim muham in brencljem braniti, priporočajo z naslednjimi sredstvi:

1. Po vse zaupljiva je mešanica iz 65 gramov asa foetida, 1/5 litra vinskega kisa in po 1/2 litra vode. S to mešanico se z malo gobo živina pomaže po onih delih života, po katerih so muhe najbolj nadležne.

2. Kadi-olje odvraca muhe od živine za dalj časa, ako se le z nekoliko kapljicami pomaže po onih delih života, kamor se muhe najraje usedajo. Kadi-olje se z destilacijo dobiva iz bezgovega lesa, močno diši in stane malo.

3. Razrejena tobačna voda tudi pomaga in se napravi, ako se 1 del navadnega tobaka zavre v 35 delih vode in s tem živina zmiva.

4. Pogosto in z uspehom rabi tudi razrejen bencin, ali razrejen petrolej, tudi zelo razrejena neочиščena karbolna kislina; to pomaga gotovo, da muha ne obsede na ušesih, toda ne sme se mazati po večkrat na enem mestu, ker sicer peče.

5. Dober pomoček je tudi na kisu skuhan orehovo perje ali zeleni orehi. Mazanje s to kuho pomaga več dni.

Trtna oprhljivost.

Oprhljivost je lastnost nekaterih trtnih plemen, ki se po starih vinogradih ne da drugače odpraviti, nego s precepitvijo z drugimi boljimi trtami. Oprhljivost prihaja neki od tod, ker so spolski deli cvetja taki, da se trta ne more sama oprahiti, ampak mora biti blizu kakšna druga prikladna sorta, ki prvo oprahi. Tako se na pr. zgodi, da marsikatera sorta, ako se nahaja sama v vinogradu, vsako leto oprhne, pomešana med druge trte pa obilo rodi. Vsa ta reč pa še ni dovolj jasna, in profesor Reitlechner v Klosterneuburgu, ki je prvi začel jo preiskavati, svojih študij ni še završil in končnih svojih raziskav tudi ni še objavil.

Listnica uredništva

Gospod Rožinsky! Poprašajte v Gorici gospoda dra. A. G.

Listnica upravnistva

Gosp. J. K. sv. Lucija plačano za tekoče leto. — Gosp. M. T. v Lokvi. Plačano za prvo polovico t. l.

Tržno poročilo.

Cene so razumno, kakor se prodaje na debelo blago za gotov denar).

Table with coffee prices: Kava Mocca, Rio biser jako fina, Java, Santos fina, srednja, Guatemala, Portoriceo.

Table of market prices for various goods like San Jago de Cuba, Ceylon plant, Java Malang, Campinas, Rio oprana, etc.

Dunajska borisa

Table of exchange rates and prices for various currencies and goods like Enotni drž dolg, Zlata renta, etc.

Poslano.

KWIZDE

Korneuburški redilni prašek za živino, za konje, goved in ovce

pristen samo, ako ima poleg stoječo varnostno znamko. Dobiva se po vseh lekarnah in prodajalnicah mirodij avstrijsko-ogerskega cesarstva.

Išče se služabnico

zmožno v kuhanju in drugih domačih opravilih. — Več se pozve pri upravnistvu našega lista. 2-6

Proda se hiša,

z vodnjakom, hlevom in skednjem in 20 johov zemlje v njivah in travnikah; hiša stoji na lepem prostoru pri farni cerkvi v Osilnici ter je pripravna za krémo in trgovino. Ponudba sprejema do 15. avgusta Josip Žagar h. št. 12 v Osilnici (Osilunitz).

Št. 311/O. ž. s.

Razpis učiteljskih služeb.

Razpisujejo se službe: 1. učitelja — voditelja na enorazrednicah v Temnici, Velicemolu in Zgoniku; 2. učitelja na štirirazrednici v Komnu in 3. učiteljice ali pa učitelja na dvorazrednici v Povirju: vse s postavnimi dohodki III. plačilne verste. Za službo učitelja — voditelja zahteva se sposobnost poučevati katoliško verstvo. Prošnje naj se vložijo pri podpisanim v dobi 6 tednov po razglasenju v časniku Osservatore Triestino. 3-3 C: kr: okrajni šolski svet Sežana 16. julija 1889.

f. 1.50 Čudovat je f. 1.50 samobrivec

najnovejši stroj za brijenje, s katerim se more briti vsakdo sam in brez težkoče. NE TRGA, NE REŽE, ampak enostaven je in lehak. Mnogo denarja prihrani. "Samobrivec" in nobena stvar ne isplača se tako kakor ta. Cena le for. 1.50. Pošilja proti gotovemu denarju ali povzetji. •Versandt D. pôt. L. Müller, Dunaj, Währing Schulgasse 10a. 18-52

Posilja blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

Visokočastiti duhovščini priporočam se vlnudno podpisani v napravo cerkvenih posod in orodja iz čistega srebra, kineškega srebra in iz medenine najnovejše oblike, kot monstranc, kelihov, svetilnic in svečnikov itd. itd. po najnižji ceni. Zadovoljnim gotovo vsakega naročnika, bodisi da se delo prepusti mojemu ukusu, bodisi da se mi je predložil načrt

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17 Stare reči popravim, ter jih v ognju pozlatim in posebrim. Čč. gg. naročniki naj mi blagovole poslati iste nefrankovane. 24-14

Posilja blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

KWIZDE fluid proti kostobolu

včletno G 1 domače izkušeno izvrstno sredstvo proti kostobolu, reumatizmu, boleznim živcev.

Pristno se dob' le iz polek stoječo varstveno znamko po vseh lekarnah avstro-ogerske monarhije. Cena 1 steklenice 1 glđ. a. v. Pošilja se po pošti proti povzetju vsak dan po centralnem skladišču: Kreis-apotheke Korneuburg

Franz Joh. Kwizda, c. kr. avstrijski in kralj. rumunski dvorni dobavitelj za živnozdravniske preparate.

Čudo obrti. Samo for. 3.50

stane nova srebro-niklena cilindrova ura za gospode, gospe in dečke; ne razloči se od pravega srebra. Ploščato kristalno steklo, elegantne, fine oblike, krasno rezbana, točen stroj, ki je natančno urejen in skušen. Jamči se, da točno gre. Fino pozlačena, elegantna verižica samo 40 nč.

Pošilja proti gotovemu denarju ali povzetju •Versandt-Depôt L. Müller, Dunaj, Währing Schulgasse 10. 18-52

Advertisement for agricultural machinery: Vsi stroji za kmetijstvo in vinstvo! Includes an illustration of a machine and text about olive presses, wine presses, and other tools.

Large advertisement for Bernhard Ticho's clothing: TVRDKA Bernhard Ticho. Lists various clothing items like suits, dresses, and accessories with prices and descriptions.